

SİSYPHOS

“Sisyphos ’u gördüm korkunç işkenceler

çekerken:

kollarıyla,

Yakalamış iki avucuyla kocaman bir kayayı ve

bacaklarıyla dayanmıştı kayaya, habire itiyordu onu bir tepeye doğru. İşte kaya tepeye vardı, varacak, işte tamam. Ama tepeye varmasına tam bir parmak kala, bir güç itiyordu onu tepeden gerisin geri, aşağıya kadar yuvarlanıyordu yeniden baş belası kaya. O da yeniden itiyordu kayayı bütün kaslarını gere gere, kopan toz toprak habire aşarken başının üstünden. O da habire itiyordu kayayı, kan ter içinde.”

HOMEROS

“Ah Sisyphos! Ne kadar benzemekte kaderimiz. Yeni umutlarla uyandığım sabahların hayal kırıklığı ne kadar benziyor o kayanın yuvarlanışına. Ne kadar da fazla bu acı bedenime. Ah Sisyphos! Bir bilsen o kayanın doğduğum gün ellerime verildiğini ve yaşadığım acıların hikayemin sadece satır aralarına sığdığını. Ama Sisyphos, o kaya tekrar tekrar yuvarlandı diye üzülmedim hiç. Her defasında dağın ardındaki manzaranın ve güzelliğın seyrine daldım. İşte bu anlar körükledi içimdeki mücadele yangını. Ve Sisyphos önyargıları hislerinin önüne geçen biri olmadım ben. Dağın yüksekliğine bakıp sırtımı çevirmedim hayallerime. Zamanı hiçe sayıp adına fatihalar okuyan ve her seferinde göz kapaklarının altına gömen biri olmadım ben. Bütün saatlerin, dakikaların ve saniyelerin yaşanılmışlığına adadım bedenimi.” dedi şair ve hikayesi döküldü dudaklarından.

Karanlıktı, çok karanlık. Bir o kadar da aydınlıktı, çok aydınlık.

Çocukluğum ahşap bir evin en küçük odasında geçti. Odanın küçük penceresi sokağa bakıyordu. Geceleri o küçük pencereden bakmaya korkardım. Bir devi andıran gölgeler sokağın başında belirdiğinde, gözlerimi iyice kapatırdım. O devlerin ayak seslerini duymamak için kulaklarımı yastıkla bastırırdım bazen. Sabahları ise o küçük pencere yaşama dair izler bırakırdı gözlerimde. Gecenin karanlığını ertelemek üzere doğan güneşi, mavinin en kararsızında olan gökyüzünü, göğün mavi imbiğinden dökülen katre katre yağmuru, ağaçların yeşille dansını, toprağın kahverengini... Yaşama dair izleri olan başka biri de vardı. Ninem. Ninem “Anılarını hatırlamazsan geçmişin, hayaller kurmazsan geleceğın olmaz” derdi hep. Ben de bahçede sırtımı elma ağaçlarına dayayıp geleceğe dair hayaller kurardım; ama hatırlayamazdım anılarımı. Çünkü annemin odamda sakladığı sandıkta saklıydı anılarım. O sandıkta bir günlük vardı, annemin iki gülle birlikte babamın fotoğrafını da içine kilitlemişti.

Hayat var olmakla yok olmak arasında bir devinimdi yaşadığım kasabada. “Bir varmış bir yokmuş.” Bir masalın başlangıcı gibi... Yıldızlar, bulutlar, insanlar ve daha niceleri kapılırdı bu sözcüklerin eşsiz büyüüne. Benim için bu sözcükler, ninemin başka dünyaların kapısını araladığı masalların habercisiydi sadece. Her akşam hayallerimle uyanmak üzere yeni bir güne ertelerdim kabuslarımı ve her bir masal bitirirdi beynimdeki uzak kelimesini. Ama hiçbir masal, koltuk değneklerim kadar uzağa götüremedi beni.

Beş yaşlarında tanıştım koltuk değneklerimle. Önceleri biraz garipsedim onları, sonra alıştım onlara. Bazen de kızdığım oldu onlara. Çünkü onlar yüzünden babamla işe gidemedim, balon alamadım, elma ağacına tırmanamadım... Babamın elinden tutmuş, işe gittiğimizi hayal

ederdim sadece. Hayali bile yetiyordu yüzümü güldürmeye. Ve Baloncu Amca evimizin önünden geçerken çiftler çiftler inemezdin merdivenleri. “Baloncu Amca, Baloncu Amca” diyerek bağırırdım arkasından. O da duyamazdı beni. Arkasından koşmaya çalışırdım, yetişemezdin. Ben de ağlamaya başlardım. Koltuk değneklerime bakarak “Hep sizin yüzünüzden...” derdim onlara. O zamanlar anlamazdım hayatımın yazgısını. Anlayamazdım. Babası ile işe gitmek isteyen ve rengarenk balonları olmasını isteyen bir çocuk ne anlayabilirdi ki ümitsizlikten, hayatın çaresizliğinden, vazgeçmekten...

Koltuk değneklerim üzerinden bir yıl geçmişti sanırım. (Hayata dair özlemlerimle dolu koca bir yıl... Yaşanılanlara sadece seyirci kaldığım koca bir yıl... Komşu çocuklarını kıskanarak geçirdiğim koca bir yıl...) Evimizin önünden bir araba geçti. Arkasından tozu toprağa katarak koşan çocuklar. Meraklı gözlerle onları seyrediyordum. Araba biraz ilerledi, düzlük bir yerde durdu. Arabadan irice bir adam indi, arabanın arka kapısını araladı. Eline aldığı rengarenk topları dağıtmaya başladı. Pencerenin kenarında bulunan koltuk değneklerime sarılıp merdivenlerden inmeme bir oldu. O anın bana verdiği heyecanla arabaya doğru koşmaya başladım. Düşe kalka vardım arabaya. Çocuk yığının arasına dalarak adama ulaşmaya çalıştım. Bir, iki itiş kakıştan sonra ulaştım adama. Evet, topu alabilmişim, ilk topumu alabilmişim. Baloncu Amca'dan balon alamamışım; ama elimde balonlardan daha güzel bir şey vardı. Bir çocuğun en büyük hayali... O an duyduğum o mutlulukla, kanayan ellerimin acısını bile hissetmemişim. O mutlulukla eve doğru ilerlerken aşağı sokaktan çocuklar durdurdu beni. “Nerden getirdin bu topu?” dediler. Arabayı göstererek “Arabadaki amca verdi.” dedim. Aralarından en uzun olanı “Topal, bu halinle bir de top mu oynayacaksın.” dedi. Başımı öne eğerek eve doğru aksak adımlarla yürüdüm. “Topal” sözcüğü nefret kusan ağızlardan ardı sıra döküldü. Ve ellerine aldıkları kalbimi paramparça ederek uzaklaştılar oradan. Hayatın acımasız ağlarına takılıp kalmış bir balık, sırf eksikleri yüzünden yaşlıları tarafından alay edilen minnacık bir beden. Onun suçu muydu bunlar? Yoksa, her defasında eksikleri yüze vurmaktan çekinmeyen insanların mı?

***

Kasabanın dışına pazar kurulurdu her çarşamba. Annem her çarşamba beni ninemin yanına bırakarak pazara giderdi. Yine bir çarşamba günü. Uyandığım zaman ninemi evde göremedim. Anneme “Ninem nerde?” diye sordum. “Ninen biraz rahatsızlandı. Babanla hastaneye gittiler. Merak etme, pazardan döndüğümüzde evde olurlar.” dedi. Annem en güzel elbiselerimi giydirdi. Sonra pazar yoluna koyulduk onunla. O gün ilk defa kasaba dışına hatta evimizden en uzağa gittim annemle. O gün ilk defa yaşadığım duygular da oldu, ilk defa duyduğum sorular da. Yaşlı teyzeler gözümün içine bakarak “Vah yavrum! Ne de bahtsızmış. Garibim! Yüzü de çok güzelmiş.” diyerek konuşuyorlardı aralarında. O an kendimi hayatın çarmihına gerilmiş ve bedenime çivilerin saplandığını hissetmişim. Ne tarifsiz bir duyguydu benim için. Ne çok küçüldüğümü fark etmişim. O konuşmalar ne çok ağır geliyordu bedenime. Annem de onları duymuş olacak ki uzaklaştırdı beni oradan. Ama bu sefer cevap veremediğim, veremeyeceğim sorular yöneldi bana. “Vah Vah! Ne oldu ayaklarına? Nasıl oldu yavrum?” Cevap veremedim o sorulara çünkü sandıkta duran günlüğü okuyamıyordum daha. Anneme sordum. Bir damla gözyaşı döküldü gözlerinden cevap olarak. Annem alışverişini tamamlamıştı. Eve döndük. Ninem ve babam da eve dönmüştü. Nineme sarıldım. O da bütün şefkatiyle bana sarıldı. Annem aldığı eşyaları buzdolabına yerleştirirken, pazarda bana sorulan soruları yönelttim nineme. Önce biraz duraksar gibi oldu sonra “Melekler aldı ayaklarını yavrum. Sana geri getirecekler. Hiç üzülme.” diyerek tekrar sarıldı bana. Ne çok sevinmişim bu cevap karşısında. Artık babamla işe gidebilirdim, Baloncu Amca'dan balon alabilirdim, odamda duran topumla oynayabilirdim, evimizin önünden tozu toprağa katarak koşan çocuklara katılabilirdim, elma ağacına tırmanabilirdim... O günden sonra hep meleklerin gelmesini bekledim.

Ah o bekleyişler! Farklı birinin sesini duyduğumda ya da tanımadığım biri evimize uğradığında, meleklerin geldiğini sanırdım hep. “Ayaklarımı getirdiler mi anne?” derdim. O da her zamanki cevabını verirdi bana: Bir damla gözyaşı ve sessizlik... Kaç gece Allah’a meleklerin ayaklarımı getirmesi için dua ettiğimi hatırlıyorum da, hep hayal kırıklığı. Kaç sabah uyanıp ayaklarımı yokladığımı hatırlıyorum da, hep hayal kırıklığı. Ama biliyorum bir gün kapı çalacak “Ayaklarımı getirdiler mi anne?” diyeceğim. O da bir damla gözyaşı dökerek “Evet” diyecek.

—